

KATEDRA BOHEMISTIKY
Posudek na magisterskou diplomovou práci

Autor: Bc. Kristýna Bátorová

Studijní obor: Česká filologie (jednooborová)

**Název práce (česky/anglicky): Zdvořilostní strategie v současné společnosti /
The politeness strategies in contemporary society**

Vedoucí práce: Mgr. Jindřiška Svobodová, Ph.D.

Hodnocení písemné verze práce – návrh klasifikačního stupně:

Diplomantka si pro svou práci vybrala aktuální a potřebné téma, a to výzkum zdvořilostních strategií užívaných v současnosti mluvčími dvou věkových kategorií. Kristýna Bátorová měla k dispozici jednak výsledky podobně orientovaného staršího výzkumu Pavly Chejnové, jednak mohla komparovat údaje získané od dvou různých věkových skupin. Pro analýzu se jí podařilo získat dostatečné množství materiálu, svůj dotazník umístila do aplikace Formuláře Google a získala 125 odpovědí, z nichž nakonec pro vlastní výzkum použila dvě sady po padesáti dotaznících. Výhodám i úskalím užitých metody se diplomantka věnovala v samostatné podkapitole věnované vlastnímu výzkumu a metodologii, já sama se domnívám, že pro zvolené téma je dotazníková metoda vhodná, a upřímně si ani nedovedu představit, jakým jiným způsobem by se podařilo získat odpovídající množství autentických textů spojených s poměrně specifickými a také ritualizovanými situacemi.

Kristýna do svého dotazníku zařadila otázky, jakým způsobem by respondenti reagovali v určitých situacích spojených obvykle s očekávaným projevem zdvořilosti, případně i úcty vzhledem k oslovenému recipientovi. Dotazník je rozsáhlý a poměrně podrobný a podobně detailní až minuciózní přístup diplomantka projevila i při jeho zpracování, odpovědi na jednotlivé otázky hodnotí především z hlediska zachování, resp. ohrožení tváře potenciálních adresátů.

Vlastnímu výzkumu předchází teoretická kapitola věnovaná teoriím kooperace, tváře, jejímu ohrožení a s ním souvisejícím zdvořilostním konceptům. Uvedená odborná literatura svým rozsahem odpovídá požadavkům kladeným na magisterské diplomové práce a přináší dobrý přehled po výsledcích dosažených v dané oblasti, do seznamu byly zahrnuty i kvalifikační práce na podobné téma (diplomové i dizertační).

Nesporným kladem práce je její formální stránka – Kristýna předkládá dobře strukturovaný koherentní text, v němž jsou všechny jeho složky užitý funkčně a slouží celkovému záměru práce. Pozitivně ocenit je třeba také ortograficky i stylizačně dobře zvládnutý jazyk práce. I obsahová náplň je na velmi slušné úrovni, diplomantka má jasno v tom, kam její výzkum směřuje, jasně si stanovuje cíle a systematicky je naplňuje.

Práci doporučuji k obhajobě s navrhovaným klasifikačním stupněm A, současně diplomantku žádám, aby u ústní obhajoby práce odpověděla na následující otázky:

- 1) Na s. 17 uvádíte, že v anglosaském prostředí je upřednostňován takt, v oblasti Středomoří zase šlechtnost. Je tedy možné uvažovat o univerzálnosti zdvořilostních principů?
- 2) Na s. 32 se věnujete záměrnému ohrožení tváře a útokům na recipienta např. ve vojenském prostředí. Jaké další situace se s očekávanou nezdvořilostí ještě očekávané spojují? Jakou roli pak v daných situacích hraje kategorie tzv. přiměřenosti?
- 3) Na s. 38 uvádíte, že starší mluvčí projevují menší kreativitu při oslovování svých rodičů. Proč? Liší se podle Vás repertoár užitých prostředků dnes a v době, kdy např. s rodiči žili spolu v jedné domácnosti?

- 4) Na s. 74 se věnujete pochvalám. Uvedený příklad mě přivedl k otázce, zda se Vám podařilo zjistit, že by při hledání „hyperbolických“ adjektiv docházelo k obohacování slovní zásoby.
- 5) Příklad ze s. 82 (*Jsem rád, že si někdo všiml mé práce.*) mě zase inspiroval k dotazu, zda jste v získaných odpovědích našla některé, které by ve svém výsledku mohly působit jako projev manipulace.
- 6) Dokázala byste ze získaných vzorků vyvodit nějaká obecná pravidla pro vyslovování preferovaných a nepreferovaných odpovědí?

Datum a podpis vedoucí práce: 29. 12. 2015

Hodnocení průběhu obhajoby (prezentace, odpovědi na otázky a připomínky z posudků, diskuse v plénu) – návrh klasifikačního stupně:

Výsledné hodnocení – klasifikační stupeň:

Datum a podpis vedoucího komise pro obhajoby MDP: